

Film Noir

Pau Valent

Film Noir

Pau Valent

SERIBO ERGO SUM

© 2026 Pau Valent

Kustantaja: BoD · Books on Demand,
Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273,
22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-89-2163-9

Kiitokset

Lämmin kiitos kaikille, jotka ovat tavalla tai toisella olleet mukana tämän kirjan synnyssä.

Erityiskiitos Liisalle hyvistä ideoista ja Ossille rakentavista kommentteista.

Kiitokset Gregorille hänen Toriin liittyvistä omakohtaisista taustatiedoistaan sekä Rosalle Barcelonan paikallistuntemuksesta.

Kiitän myös Carles Portaa Torin murhiin liittyvistä dokumenteista sekä hänen aiheesta kirjoittamastaan kirjasta.

Kiitän Riikkaa kirjan huolellisesta oikoluvusta.

Lopuksi kiitos A.I.:lle tämän kirjan sarjakuvan toteuttamisesta.

Montjuïc

Minä olin paikalla, kun Bernat Almogávar haudattiin. Siitä uutisoitiin kaikissa valtakunnan lehdissä ja suuressa osassa ulkomaalaisiakin. Television keskusteluohjelmissa asiaa jauhettiin viikkotolkulla, ja hänen elokuviaan näytettiin yksi toisensa perään kaikilla kanavilla. Hänen elämästään tultaisiin tekemään dokumenttiohjelmaa, ja hänen kuolemaansa liittyviä asioita puitaisiin vuosikausia.

Se, että olin paikalla, oli asia, jolla voisi kehuskella kaveriporukoissa. Kuka tahansa ei voinut väittää tunteneensa Bernat Almogávaria, mutta minulle hän oli vain Bernat. Hän oli kaikista elämäni esikuvista se kaikkein merkittävin. Nuorena toiveeni oli tulla aikuisena hänen kaltaisekseen.

Bernat haudattiin Montjuïc-vuoren kupeessa sijaitsevalle hautausmaalle. Sieltä oli huimaavat näköalat sataman ylitse merelle. Autoja kulki kehätiellä tasaisena virtana, mutta liikenteen melu ei kuulunut ylös asti. Merellä kellui rahtilaivoja ankkurissa kuten aina. Pienempiä ja suurempia aluksia tuli ja meni aallonmurtajan aukosta.

Samoja reittejä minäkin olin Bernatin kanssa purjehtinut, hänen veneellään.

Osallistuimme Bernatin hautajaisiin koko perhe: minä, sisareni Martina ja vanhempamme. Isäni Ricart seisoi vuolaasti itkevän äitini vierellä kuin patsas. Ehkäpä hän tekeytyi patsaaksi, jotta ihmiset kuvittelisivat hänen olevan sellainen ja jättäisivät hänet rauhaan. Tiesin, että se oli hänen tapansa käyttäytyä tilanteissa, joissa hän tunsii olonsa epävarmaksi.

Hän oli pukeutunut vanhaan, mustaan pukuunsa, joka oli alkanut jo hieman riippua kyynärpäistä. Isälläni oli mitä luultavimmin kaappi täynnä tyylikkäitä harmaita, beigejä ja ruskehtavia pukuja sekä joukoittain niihin sopivia kravatteja. Niitä hän käytti töissä. Mutta mustia pukuja hänellä oli vain tämä yksi.

Äitini oli kaiken huomion keskipisteenä, kuten aina. Hän oli ilotulitusraketti yön pimeydessä, ruusupensas autiomaassa, Mirón maalaus verotoimiston seinällä, sydänverellä tahrittu morsiuspuku. Näillä sanoin häntä oli kuvailtu. Rakkaan Bernatinsa hautajaisia varten hän oli pukeutunut mustiin, unohtamatta kuitenkaan pionihuivia, josta oli tullut hänelle eräänlainen tavaramerkki.

Sisareni Martina seisoi isäni vierellä, joka piti häntä kädessä. Hän oli kasvanut aikuiseksi sillä välin, kun minä olin asunut ulkomailla, mutta oli silti onnistunut säilyttämään itsessään jotain viehättävän lapsenomaista. Martina ei ollut perinyt äitinsä eroottista kauneutta, vaan oli tullut enemmänkin isäämme. Hänen kohdallaan se oli pelkästään hyväksi, kun ajatteli hänen jalkapallotaustaansa ja alaa, jota opiskeli. Oli vaikeaa kuvitella, että äitini kaltainen seksisymboli pärjäisi lääketieteen saralla.

Seisoimme arkun vasemmalla puolella, äiti ensimmäisessä rivissä ja me muut hieman taaempana. Äidin takana tungeksivat Bernatin naiset, suuremmat ja pienemmät diivat, kuin parvi sirkuttelevia kanarialintuja. Heitä kansa palvoi jumalattarina, ja he olivat kosteiden uniien kohteita lukemattomille espanjalaismiehille.

Arkun oikealla laidalla oli Bernatin suku, etulinjassa hänen vaimonsa, avioparin kaksi aikuista poikaa ja tytär. Heidän takanaan oli joitakin Bernatin sukulaisia. Ulkonäöstä päätellen he olivat suurimmaksi osaksi vaimon puolelta.

En ollut milloinkaan aiemmin tavannut Bernatin vaimoa, saati hänen lapsiaan, enkä olisi toivonut joutuvani nytkään heitä tapaamaan. Ei siksi, että minulla varsinaisesti olisi ollut jotain heitä vastaan – eikä tietenkään – mutta oletin tilanteen olevan kiusallinen niin heille kuin meillekin.

Äitini vaatimuksesta olin noussut ensimmäiseen Barcelonaan menevään koneeseen, ja minua kadutti hetki hetkeltä enemmän, että olin tullut. Mutta kun äitini tahtoi jotain, hänen sanansa oli laki. Hän oli tottunut siihen, että muut noudattivat hänen toiveitaan, ja sama koski myös hänen perhettään. Jos näin ei tapahtuisi, äiti pahoittaisi mielensä, ja jos niin pääsisi tapahtumaan, sitä ei kestäisi kukaan. Oli siis parempi totella.

Isä oli kertonut, ettei äiti ollut aina ollut sellainen. Hän oli vain kasvanut kiinni rooleihinsa. Aina joskus, kun äiti meni liian pitkälle ja draama alkoi muistuttaa monologia, me muut hieman naureskelimme hänelle salassa. Ei liian näkyvästi, sillä se olisi vain pahentanut tilannetta.

Martina ja minä olimme tottuneet kutsumaan Bernatia Bernat-sedäksi. En tiedä miksi, sillä eihän hän ollut meille mitään sukua. Nuorena kuvittelin hänen olevan, kunnes sisareni Martina väitti ettei hän ollut. Kerroin asiasta äidille, joka myönsi, että Bernat ei todellakaan ollut minun oikea setäni.

Äiti kuitenkin vakuutti, että voisin aivan hyvin kutsua häntä sedäksi jatkossakin, ja niin minä sitten tein. Bernat on tavallaan ainut setä, joka minulla on ollut. Vanhempani ovat molemmat yksilapsisesta perheestä. Olin tuolloin kahdentoista, ja olen useasti miettinyt, miten Martina saattoi tietää asiasta. Hän on minua vuoden nuorempi. Vaikka työillä on tietenkin tarkempi vaisto ja he ovat kiinnostuneempia sukulaissuhteista kuin me pojat.

Bernat kuoli hukkumalla. Minusta se on aina tuntunut hirvittävältä tavalta kuolla. Jotkut väittävät, ettei hukkumiskuolema ole tuskallinen. Mieleeni kuitenkin tulee useita paljon miellyttävämpiä tapoja.

Hänen kohtalokseen koitui se, että hän meni uimaan keskellä yötä. Hänen ruumiinsa löydettiin kaksi päivää myöhemmin kiilautuneena laituriponttonien väliseen rakoon. Saatoin vain kuvitella, miltä näyttää ihmisruumis, joka on kellunut meressä kaksi vuorokautta. Varmaan juuri siksi arkku oli kiinni, enkä usko, että edes hänen omat lapsensa ovat nähneet isänsä ruumista. Hänen vaimostaan en osaa sanoa.

Pahinta on ajatella, että Bernat oli siellä, Algheron huvivenesataman laiturin alla, ne kaksi päivää paahtavassa helteessä ihmisten kulkiessa hänen ylitseen, eikä kukaan tiennyt asiasta mitään, ennen kuin jotkut alkoivat valittaa hajusta.

Ystävät ja kutsuvieraat hänen jahdillaan varmaankin ihmettelivät, mihin isäntä oli kadonnut, mutta kukaan ei liiemmin huolestunut hänen poissaolostaan. Bernat oli tunnettu siitä, että hän teki, mitä milloinkin hänen mieleensä sattui juolahtamaan, oli se sitten syvänmeren sukellusta Puerto Ricossa, moottoripyörämatka Samargandaan tai vaikkapa junamatka Twilight Express Mizukazella. Hänen maineensa perustui outoihin ja yllätyksellisiin päähänpistoihin.

Kun pappi oli siunannut ruumiin, arkku nostettiin hautaholviin. Sillä välin, kun kammio muurattiin umpeen ja odottelimme kukkienlaskuseremoniaa, katselin ympärilläni. Paikka, johon Bernat haudattiin, oli vaatimaton sukuhauta. Varmaan hänellä olisi ollut varaa rakennuttaa itselleen oikein krypta tai mausoleumi.

Bernatin isä Bartomeu Almogávar oli puuseppä, äiti Donata lihakauppias La Boqueriassa. Kun Bernat oli lapsi, he asuivat Barcelonassa Ricart-kadulla, ahtaassa neljän huoneen asunnossa. Bernat nukkui veljensä kanssa parvekkeella, josta avautui näköala sisäpihalle. Hän kertoi eräässä haastattelussaan, että parvekkeella oli talvella niin kylmä, että hän ja hänen veljensä ahtautuivat samaan vuoteeseen pysyäkseen lämpiminä. Perhe oli hyvin köyhä, ja heitä oli monta suuta ruokittavana.

Kenties juuri tämä asuinpaikka oli määräävä tekijä Bernatin uravalinnalle. Barcelonan kuuluisimmat teatterit, Victoria, Apolo ja Molino, sijaitsivat vain muutaman korttelin päässä hänen kotoaan. Omien sanojensa mukaan hän ansaitsi taskurahoja jo yhdeksänvuotiaana lakaisemalla tupakantumppeja lämpiön samppanjantahraiselta lattialta väliajan päätyttyä. Myöhemmin hän sai ylennyksen

lavastajan apulaiseksi, kun edellinen putosi valokonsolilta orkesterimonttuun ja kuoli.

Näin, kuinka paparazit parveilivat hautausmaan alemmalla käytävällä pitkin teleobjektiveineen, ja siirryin hieman sivummalle, vaikka hyvin tiesin, etteivät he minua halunneet kuvata. Heille minä olin vain vanhempi Rebecan lapsista – se joka asui Pariisissa. Muusikko ja perheen mustalammas. Boheemi D.J. Nettiräppäri. Paikalla oli lehdistön näkökulmasta paljon mielenkiintoisempiakin persoonallisuuksia.

Bernatin perhe oli toivonut saavansa intiimit hautajaiset – vain lähimmät sukulaiset ja ystävät – enintään neljäkymmentä henkeä. Miksiköhän juuri tuo luku, olin huvittuneena pohtinut, kun luin uutisen VilaWebin nettisivulta.

Mikäli Bernatin vaimo olisi saanut päättää, äitiäni ja meidän perhettämme ei olisi kutsuttu lainkaan, mutta olisihan se ollut perin outoa, mikäli kaikki muut Bernatin esille nostamat elokuvadiivat kerääntyisivät saattamaan suurta Bernat Almogávaria haudan lepoon, mutta minun äitini – se ensimmäinen ja kaikkein rakkain – olisi loistanut poissaolollaan. Se olisi herättänyt kiusallisia kysymyksiä. Siksi kutsuvierasluku oli nostettu neljäänkymmeneenneljään.

Bernatin ja hänen vaimonsa Antonian sukulaiset olivat edelleen puuseppiä ja lihakauppiaita. Jo kaukaa erotti, kuka kuului Bernatin näyttelijäkaartiin ja ketkä taas olivat sukulaisia. Me emme kuuluneet kumpaankaan kategoriaan – minä, isäni ja sisareni. Me olimme vain äitini seuralaisia – jonkinlainen välttämätön paha.

Katsoin Bernatin vaimoa, joka seisoi tyynen rauhallisena molempien poikiensa välissä. Ilmekään ei värähtänyt hänen kasvoillaan. Sen sijaan minun äitini itki hillittömästi. En ollut osannut odottaa, että Bernatin kuolema vaikuttaisi häneen näin syvästi. Kun kantajat tarttuivat arkkuun, äitini suorastaan romahti kasaan. Isä kietoi kätensä äidin ympärille lohduttaakseen häntä.

Näin oli aina ollut. Äitini liihotteli perhosena maailmalla paistatellen maineensa loisteessa, mutta kun mustia pilviä kerääntyi taivaalle, isäni oli se turvasatama, johon hän palasi kerta toisensa jälkeen itkemään surujansa. Isä sai äitini takaisin jaloilleen, mutta isä ei ollut se ihminen, joka sai hänen silmänsä loistamaan ja hymyn palaamaan hänen huulilleen.

Minun isäni oli notaari. Ilman häntä ja hänen laisiaan ei myytäisi asuntoja eikä perustettaisi firmoja ja kaikenlaisesta virallisesta sopimisesta tulisi ylen määrin hankalaa ja epäluotettavaa. Hän oli niitä, jotka kirjoittivat toivottoman pitkiä kapulakielisiä asiakirjoja, lätkivät suurella kumileimasimella koristeellisia leimoja leimamerkkien päälle ja kirjoittivat lopulta suurieleisesti nimensä alle, kunhan sihteeri oli ensin tarkistanut kaiken sen käsittämättömän hölynpölyn. Lopuksi he esittivät virheettömästi muotoillun mutta kohtuuttoman hintavan kulunkierittelyn. Isäni oli siis eräänlainen välistä vetäjä – yhteiskunnan loinen.

Näin minä hänen ammattinsa näin. Olin valinnut itselleni alan, joka oli mahdollisimman kaukana siitä, mitä isäni teki. Ei minulla isääni vastaan mitään ollut vaan ainoastaan hänen ammattikuntaansa.

Todellisuudessa isäni oli aivan toisenlainen ihminen kuin hänen ammattinsa perusteella voisi kuvitella. Hän on

ollut hyvä isä minulle ja sisarelleni. Hän kyyditsi meidät aamuisin kouluun ja koulun jälkeen jalkapallotreeneihin. Hän oli se, joka meidän perheessä kävi kaupassa, siivosi ja laittoi ruokaa. Hän teki meille eväät luokkaretkille ja pelimatkoille. Hän jopa valmensi sisareni joukkuetta jonkin aikaa.

Minun isäni on niitä miehiä, jotka pitivät siitä, että saavat käyskennellä uimahousuissaan vesirajassa esittelemässä rusketustaan, keskustellen tuttavaperheiden isien kanssa jalkapallosta, silmäillen samalla – ja vain tavan vuoksi – nuoria naisia bikineissään ottamassa aurinkoa.

Hän on niitä, jotka nauttivat siitä, että saavat kokata ystävilleen paellaa tai kevätsipuleita ja tarjota viiniä etiketittömistä pulloista, jotka hän on itse henkilökohtaisesti käynyt ostamassa joltain viinitilalta, josta hänen sanojensa mukaan vielä tultaisiin kuulemaan.

Äidillä ei näihin tavanomaisuuksiin ollut aikaa eikä taipumusta. Hän lenteli aivan eri sfääreissä. Hän oli pitkiä aikoja poissa kotoa, kun kuvaukset veivät hänet milloin Etelä-Amerikkaan, milloin Intiaan.

Kun äitini palasi kotiin matkoiltaan, hänellä kesti viikkoja päästä eroon roolistaan. Tuona aikana mikään normaali keskustelu ei ottanut onnistuakseen hänen kanssaan. Kun hän palautui maanpinnalle, hän saattoi olla rakastava ja kunnollinen äiti joitakin viikkoja – kunnes hänet valtasi eräänlainen kytevä levottomuus. Ja mitä pidempään kului, ennen kuin kuvaukset taas alkoivat, sitä pahemmaksi tilanne muuttui.

Kun kukkienlaskuseremonia oli ohitse, isä, minä ja Martina siirryimme sivummalle, kuten olimme tottuneet tekemään. Äiti ja hänen kollegansa jäivät vastaanottamaan

paparazzien hyeenalaumaa. En tiedä mitä Bernatin sukulaiset tekivät. Kai he tekivät samoin kuin mekin. Jos minä olisin Bernatin vaimo, olisin ollut raivoissani siitä, että aviomiehen hautajaisissa kaiken huomion veivät jotkut aivan muut.

Kuljimme kiertoteitse taksitolpalle, ja Martina ehdotti, että menisimme ravintola Grescaan muistelemaan vainajaa. Minun tunteeni Bernatia kohtaan olivat tätä nykyä jokseenkin ristiriitaisia, eikä minulla ollut pienintäkään aavistusta siitä, mitä isäni Bernatista ajatteli.

Ravintolassa minä ja Martina muistelimme kaikkia niitä lomia, jotka olimme viettäneet äidin kanssa Bernatin jahdilla, milloin Italiassa, milloin Kreikan saaristossa. Hän oli opettanut meidät sukeltamaan ja purjehtimaan. Muutaman albariñon jälkeen nauroimme muistoille, joita meillä hänestä oli. Bernat-sedän kanssa kaikki oli aina yhtä juhlaa. Hänellä oli kyky saada muut tuntemaan itsensä tärkeiksi ja ainutlaatuisiksi, ja hänen seurassaan saattoi itsekkin tuntea olevansa lähes kuuluisuus.

Isä oli vaiti, kuunteli vain juttujamme nyökkäillen aina välillä. Hän ei ollut itse tullut mukaan näille matkoille. Isä oli aina jäänyt kaupunkiin tekemään töitä. Nuorempana olin kuvitellut isäni kyyristyneenä lukemaan vanhoja pölyisiä asiakirjoja himmeän pöytälampan valossa siinä keskiaikaisessa tornissa, joka toimitti notariaatin arkiston virkaa.

Nyt kun olin jo aikuinen, uskalsin kertoa tämän muistoni isälle. Hän päästi makean naurun ja kurkottautui halaamaan minua.

”Ihanaa, että olet pitkästä aikaa kotona. Rakastan sinua Marc”, hän sanoi. ”Sinua myös, Martina, sinua myös.”

Tottahan Martina sen tiesi. Hän oli aina ollut isänsä silmäterä. Martina oli edennyt pitkälle jalkapallossa – isän lempilajissa – toisin kuin minä. Minä olin tuhlaajapoika, joka oli muuttanut Pariisiin viettämään boheemielämää ja puuhastelemaan musiikin parissa. Isä ei tietenkään ollut koskaan sanonut mitään tämän kaltaista, mutta eihän kaikkea tarvinnut sanoa ääneen.

Nyt tiedän, ettei isäni aina puurtanut töidensä parissa meidän muiden lomaillessa. Mutta tuolloin lapsena minulla ei ollut siitä aavistustakaan. Vanhempani kertoivat meille totuuden, kun Martina täytti kahdeksantoista. Minun puolestani he olisivat voineet jättää sen kertomatta.

He tunnustivat avioliittonsa rajoittuneen pelkästään siihen, että he olivat saattaneet maailmaan minut ja sisareni ja olivat kasvattaneet ja kouluttaneet meidät. Nyt kun me olimme molemmat täysi-ikäisiä, meidän tuli saada tietää totuus.

Muistin tuon illan kesäasunnollamme S'Agaróssa kuin se olisi tapahtunut eilen. Oli lämmin elokuinen ilta. Olimme juuri syöneet illallisen. Äiti oli keittänyt kahvia, ja isä oli ottanut esiin konjakkipullon – hänen lempimerkkiään, Gran Duque de Alba.

”Nyt kun me olemme täällä, vain me neljä, äitinne ja minä haluamme kertoa jotain sellaista, joka on parempi kuulla meidän suustamme kuin lukea lehdistä”, isä sanoi.

Se kuulosti pahaenteiseltä. Aikoiko isä kenties tulla ulos kaapista? Se oli ensimmäinen ajatukseni. Ystäväni Julio oli nimittäin tullut kaapista kolme vuotta aiemmin. Minä ja muut olimme aina ajatelleet, että hänessä oli jotain erilaista, mutta emme vain tienneet, mitä se voisi olla. Tuohon aikaan monet julkisuuden henkilötkin tunnustivat

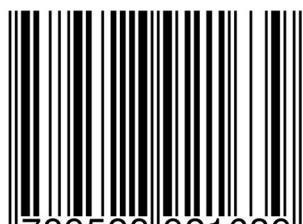
**Bernat Almogávar oli nero.
Ainakin niin kaikki uskoivat.**

**Hänen kuolemansa jälkeen tytär Julia
ja Marc Capdevila
alkavat selvittää, kuka mies todella oli.**

**Mitä syvemmälle
he menneisyyteen sukeltavat,
sitä enemmän salaisuuksia paljastuu.**

**Samalla Marc saa tietää,
ettei hänen oma perheensä olekaan sitä,
mitä hän on kuvitellut.**

**Menneisyys on täynnä valheita.
Ja jotkin totuudet ovat liian hirvittäviä
kerrottaviksi.**

9 789528 921639